

NAMN ATT MINNAS

TORE BILLMAN

Ett av de mycket få systematiska och organiserade försök att underlätta och befrämja borgerlig samling som gjorts i detta land döljer sig under benämningen "Forum för borgerlig debatt", tidigare "Förbundet Frihet och Framsteg". Det var den i förtid utsläckta eldsjälens Henrik Munktell, som i början av 50-talet satte i gång denna aktion. Med en iver och vältalighet, som få kunde motstå, klargjorde han för ledande män inom näringslivet att borgerlighetens enda framtidshopp var borgerlig samling och att tillkomsten av denna samling måste förberedas genom bildandet av celler över hela landet, där borgerligt sinnade människor, antingen de nu var högermän, folkpartister eller centerpartister, kunde komma tillsammans och diskutera politiska problem. Särskilt väsentligt var att sådana celler bildades på platser, som låg utanför de politiska centra och där den politiska aktiviteten i normala fall var svag. Munktell ansåg, med all rätt, att det fanns många borgerligt sinnade i förskringringen, som helt saknade ett forum för borgerlig debatt, och att det var väsentligt att tillvarata deras intresse och entusiasm.

Till den ändan upprättades med näringslivets stöd en organisation, som utspanade kontaktmän på olika orter utanför de politiska allfarvägarna och tillhandahöll dessa kontaktmän endels resande föredragshållare endels politiskt studie- och debattmaterial i brevform av föredömligt hög objektivitet och saklig kvalitet. Detta ledde till bildandet av ett hela Sverige omfattande nät av studie- och diskus-

sionscirkel, där borgerligt sinnade människor träffades för att överlägga om aktuella politiska frågor i syfte att om möjligt medverka till skapandet av en gemensam borgerlig uppfattning och en gemensam borgerlig lösning av var och en av dessa frågor. Varje höst samlades man — och samlas alltjämt — till en konferens i Saltsjöbaden, där man jämför sina arbetsresultat, lägger planer för framtiden, åhör föredrag och deltar i debatter.

Att denna verksamhet varit framgångsrik och betydelsefull finns det många exempel på. Ett av de mest konkreta är Tore Billman. Det är en till folkpartiet ansluten brukstjänsteman från Bofors, som redan år 1952 kom i kontakt med det dåvarande Förbundet Frihet och Framsteg och omedelbart blev intresserad av dess verksamhet. Under åren 1953—59 fungerade han som kontaktman för förbundets diskussionsgrupp i Karlskoga och han var mannen att tillse att debatterna blev intensiva. Som erkänsla för sitt förtjänstfulla arbete erhöll han år 1957 ett resestipendium av FFF på 1 000 kr. Detta utnyttjade han för att i Schweiz studera främst pensionsfrågans lösning och folkomröstningsinstitutet. De upplysningar han där inhämtade, kom till mycket god användning, när han i samband med folkomröstningen i pensionsfrågan hösten 1957 var ordförande i länskommittén för linje 3. På grundval av sina studier i Schweiz utarbetade Billman även material som låg till grund för den propaganda, som bedrevs av rikskommittén för linje 3.

Under valrörelsen år 1958 var Bill-

man en av folkpartiets 25 rikstalare. När han samma år nominerades som kandidat till första kammaren tog han detta som ett exempel på "risken av att vara alltför verksam inom FFF". Det ledde också mycket riktigt till att han blev folkpartistisk senator. Redan år 1952 hade Billman föreslagit att FFF skulle ändra namn till Forum för Borgerlig Debatt. År 1955 infördes denna benämning som underrubrik till Förbundet Frihet och Framsteg och tre år senare ersatte den FFF som förbundets officiella benämning. Våren 1963 valdes Tore Billman till FBD:s vice ordförande samt till ledamot av verkställande utskottet och anses allmänt som en av denna organisations värdefullaste krafter.

Tore Billman är en man, som förenar noggrann prövning med osviklig uthållighet i det han en gång föresatt sig. Hans stora politiska patos är borgerlig samverkan, helst borgerlig samling i ett enda parti. Den inställningen är för närvarande inte särskilt gångbar inom folkpartiet — men det finns många, som tycker detsamma utan att

våga säga det och den oförskräckthet med vilken Billman förfäktat sin ståndpunkt har skaffat honom allmän aktning. Han är respekterad för sin självständighet och integritet och beundrad för sin mångsidighet. Hans politiska intressen och kunskaper är rikt varierade och han har — kanske i någon mån beroende på att han är gift med en fransyska — en internationell orientering och språkkunskaper som inte är alltför vanliga i Sveriges riksdag. Det väckte sålunda ett visst uppseende, att han vid en debatt i Första kammaren använde sig av spanska språket när han pläderade för en professur i spanska och portugisiska. Undra sedan på att han är flitigt anlita som introduktör av främmande sändebud på Bofors. Kanske är det inte för djärvt att anta att den kombination av politiskt och kosmopolitiskt kunnande, som Tore Billman representerar kommer att utnyttjas i ännu större sammanhang.

G. U.